

Cảnh báo một số loài thủy sản gây độc cho người

* Vùng biển Việt Nam có tới 39 loài sinh vật chứa chất độc có khả năng gây chết người. Trong đó có 22 loài cá, một loài bạch tuộc, hai loài ốc, ba loài cua, một loài sam và 10 loài rần biển. Những loài hải sản độc này có thể gây hại cho con người qua đường tiêu hóa do các món ăn chế biến từ cá và hải sản; hoặc qua phản ứng tự vệ của con vật khi ta vô tình chạm vào chúng, bị chúng cắn, chích hoặc phóng tên độc.

Trong các loài sinh vật độc trên có 5 loại cực độc là: cá nóc răng mở chim; cá nóc tro; cá nóc vằn mặt; cá nóc chấm cam; cá nóc chuột vằn mang. Trong đó cá nóc chấm cam và cá nóc chuột vằn mang là hai loài độc nhất. Trong trứng của cá nóc chuột vằn mang tập trung một lượng chất độc khủng khiếp, cứ 100g trứng có thể giết chết 200 người; hàm lượng độc chất cao xuất hiện từ tháng 4 đến tháng 10. Trứng của cá nóc chuột vằn mang, cá nóc chấm cam cũng rất đáng sợ, 100g trứng hoặc gan loài cá này có thể giết chết 60 - 70 người.

Bên cạnh đó, có một loại hải sản rất nguy hiểm là *so biển* nhưng nhiều người lại nhầm lẫn với sam biển nên chế biến sử dụng dẫn đến hậu quả chết người. Trong *so biển* có độc tố tetrodotoxin (chất độc thần kinh, có khả năng gây liệt cơ hô hấp, ngưng thở, gây tử vong nhanh với liều độc rất thấp). Độc tố này tan trong nước, không bị nhiệt phá hủy (nấu chín hay phơi khô, sấy, độc chất vẫn tồn tại). Thậm chí khi đun sôi đến 100⁰C trong 6 tiếng mới giảm được một nửa độc tính. Đã có nhiều trường hợp ngộ độc chết người do ăn *so biển*. Nguyên nhân các trường hợp mắc đa số là do cố tình ăn còn một số trường hợp do nhầm *so biển* là sam biển, dùng *so biển* để chế biến món ăn.

*** Cách nhận biết một số triệu chứng của ngộ độc hải sản:**

- Trường hợp bị nhiễm ít chất độc, bệnh nhẹ thì sau khi ăn từ 10 phút đến vài giờ có cảm giác tê môi, lưỡi, miệng, mặt và các ngón tay/bàn tay, ngón chân/bàn chân. Đồng thời thấy đau đầu, vã mồ hôi, đau bụng, buồn nôn và nôn, tăng tiết nước bọt...

- Trường hợp nặng, người bệnh mệt lả, yếu cơ, liệt cơ tiến triển nên đi đứng loạng choạng không vững. Tình trạng liệt cơ nặng, nhanh chóng dẫn đến liệt toàn thân, kể cả hô hấp, khiến người bệnh không thở được, suy hô hấp, ngưng thở, mạch chậm, huyết áp hạ và hôn mê, dẫn đến tử vong.

Trong những trường hợp này việc xử trí nhanh rất quan trọng giúp giảm hậu quả ngộ độc. Người bệnh cần được gây nôn chủ động; chuyển bệnh nhân nhanh chóng đến bệnh viện. Chống rối loạn tim mạch, hô hấp, thần kinh và tiết niệu bằng dịch truyền, thuốc điều trị triệu chứng, thở ô xy, thở máy nếu suy hô hấp, máy tạo nhịp, lợi tiểu, lọc thận tùy theo biểu hiện của bệnh.

* Để chủ động phòng chống ngộ độc hải sản: tuyệt đối không dùng các loại hải sản chế biến thức ăn dưới bất cứ hình thức nào và với bất cứ bộ phận nào của cơ thể chúng. Đồng thời căn cứ vào một số dấu hiệu nhận biết để đi đến cơ sở y tế kịp thời.